

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування вищого навчального закладу)

Економічний факультет
(назва інституту / факультету)

Кафедра обліку, аналізу і аудиту
(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан економічного факультету

Р.І.Грешко

“ ” 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

«ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ»
(назва навчальної дисципліни)

вибіркова

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»
(назва програми)

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
(вказати: код, назва)

Галузь знань 07 «Управління і адміністрування»
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Економічний факультет

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська
(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Чернівці 2025 рік

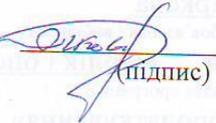
Робоча програма навчальної дисципліни «Фінансовий аналіз» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління і адміністрування» (затверджена рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича протокол №6 від 26.05.2022 р., введено в дію наказом №173 від 7.06.2022 р.)

Розробники: Вергун Андрій Іванович, доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту, к.е.н.
(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Викладач, що забезпечує читання даної навчальної дисципліни: Вергун Андрій Іванович, доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту, к.е.н.
(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Погоджено з гарантом ОП **Ірина, НИКИФОРАК**
(підпис)

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 року

Завідувач кафедри **Тетяна, КОВАЛЬЧУК**
(підпис)

Схвалено методичною радою факультету / навчально-наукового інституту
Протокол № 1 від « 27 » серпня 2025 року

Голова методичної ради **Ірина, НИКИФОРАК**
(підпис)

Мета. Мета навчальної дисципліни полягає в підготовці здобувачів до проведення комплексного фінансового аналізу діяльності підприємств. Дисципліна забезпечує засвоєння теоретико-методологічних основ фінансового аналізу та розвиток практичних навичок застосування його методів, прийомів і систем показників для забезпечення потреб управління.

Пререквізити: навчальна дисципліна «Фінансовий аналіз» відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми слухачами освіти на підставі вивчення таких навчальних дисциплін «Фінансовий облік», «Фінансова звітність», «Теорія аналізу господарської діяльності», «Аналіз господарської діяльності», «Аудит».

Результати навчання. Компетентності, які забезпечує навчальна дисципліна відповідно до освітньої програми «Облік і оподаткування»:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аналізу, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю.

а) Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

б) Фахові компетенції:

СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК05. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

СК12. Здатність діагностики результатів діяльності, їх об'єктивної оцінки та пошуку нових можливостей у досягненні мети суб'єкта господарювання.

Очікувані програмні результати навчання:

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР03. Визначити сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття рішень.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР14. Вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії.

ПР24. Демонструвати творче аналітичне мислення, вміння використовувати методики різних видів економічного аналізу для обґрунтування управлінських рішень на всіх рівнях управління в умовах визначеності, невизначеності, конфліктів та ризиків.

Опис навчальної дисципліни

Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4	VIII	4	120	22	22	–	–	76	–	залік
Заочна	4	VIII	4	120	6	6	–	–	108	–	залік

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Аналіз виробництва і реалізації продукції, робіт, послуг													
Тема 1. Мета, зміст і завдання фінансового аналізу	14	3	3			8	13	1					12
Тема 2. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу	14	2	2			10	13	1					12
Разом за змістовим модулем 1	28	5	5			18	26	2	0				24
Змістовий модуль 2. Аналіз виробничих ресурсів підприємства та витрат на виробництво продукції													
Тема 3. Аналіз майна підприємства	12	2	2			8	14	1	1				12
Тема 4. Аналіз оборотних активів та ділової активності підприємства	16	3	3			10	14	1	1				12
Тема 5. Аналіз джерел формування майна підприємства	12	2	2			8	14	1	1				12
Тема 6. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства	16	3	3			10	13		1				12
Тема 7. Аналіз фінансової стійкості	16	3	3			10	13		1				12
Тема 8. Аналіз грошових потоків	16	3	3			10	12						12
Тема 9. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	20	4	4			12	14	1	1				12
Разом за змістовим модулем 3	92	17	17			58	94	4	6				84
Усього годин	120	22	22			76	120	6	6				108

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1	Тема 1. Мета, зміст і завдання фінансового аналізу Поняття та сутність фінансового аналізу Мета і завдання фінансового аналізу Основні функції фінансового аналізу Методи і прийоми фінансового аналізу Користувачі результатів фінансового аналізу
2	Тема 2. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу Характеристика джерел інформації для фінансового аналізу Фінансова звітність як основне джерело інформації

	Склад і структура фінансової звітності Якість інформації
3	Тема 3. Аналіз майна підприємства Горизонтальний і вертикальний аналіз активів Аналіз основних засобів (вартість, амортизація, коефіцієнти износу) Аналіз нематеріальних активів Склад і структура оборотних активів Оцінка змін у складі та структурі майна
4	Тема 4. Аналіз оборотних активів та ділової активності підприємства Аналіз складу та структури оборотних активів Аналіз запасів (залишків товарів, сировини, готової продукції) Аналіз дебіторської заборгованості та грошових еквівалентів Аналіз операційного циклу Показники ділової активності
5	Тема 5. Аналіз джерел формування майна підприємства Аналіз складу та структури капіталу джерел формування майна підприємства Аналіз власного капіталу Аналіз зобов'язань Аналіз кредиторської заборгованості
6	Тема 6. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства Поняття ліквідності і платоспроможності Коефіцієнти ліквідності Аналіз платіжного балансу Діагностика ознак банкрутства Критерії фінансової неспроможності
7	Тема 7. Аналіз фінансової стійкості Поняття фінансової стійкості підприємства Типи фінансової стійкості Коефіцієнти фінансової стійкості Структура капіталу та оптимальне співвідношення
8	Тема 8. Аналіз грошових потоків Грошові потоки підприємства за видами діяльності Прямий і непрямий методи розрахунку грошових потоків Аналіз чистого грошового потоку Аналіз складу грошових потоків
9	Тема 9. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства Склад і структура доходів і витрат Факторний аналіз показників прибутку Вплив операційного та фінансового левереджу Система показників рентабельності Факторний аналіз показників рентабельності

№ з/п	Назва теми (питання/завдання)
1	<p>Тема 1. Мета, зміст і завдання фінансового аналізу Дайте визначення фінансовому аналізу та обґрунтуйте його роль у управлінні підприємством. Які основні завдання фінансового аналізу? Як вони різняться для різних користувачів інформації? Розкрийте відмінності між внутрішнім та зовнішнім фінансовим аналізом. Поясніть різницю між горизонтальним та вертикальним аналізом. Які методи фінансового аналізу ви знаєте? Опишіть переваги та недоліки кожного. Визначте коло зацікавлених користувачів фінансової інформації та їхні основні потреби. Складіть програму фінансового аналізу для акціонера та управління підприємства. Чим вони відрізняються? Якою послідовністю проводять фінансовий аналіз? Складіть детальний алгоритм. Що таке коефіцієнтний аналіз? Які коефіцієнти входять до його складу?</p>
2	<p>Тема 2. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу Які основні форми фінансової звітності та який їх зміст? Розкрийте взаємозв'язок між складовими фінансової звітності (балансом, звітом про прибутки та збитки, звітом про рух грошових коштів). Які додаткові джерела інформації можуть бути використані при аналізі фінансового стану підприємства? Які показники якості інформації вам відомі? За якими критеріями оцінюється якість облікової інформації? Наведіть приклади можливих спотворень інформації у фінансовій звітності та способи їх виявлення. Як врахувати вплив інфляції при аналізі фінансової звітності?</p>
3	<p>Тема 3. Аналіз майна підприємства Які основні групи активів входять до складу майна підприємства? Проведіть вертикальний аналіз активів на основі даних балансу підприємства. Проведіть горизонтальний аналіз активів, визначивши абсолютні та відносні зміни. Розрахуйте коефіцієнти структури активів (питому вагу основних засобів, оборотних активів, дебіторської заборгованості). Поясніть причини змін у структурі активів. Як вони впливають на діяльність підприємства? Розрахуйте показники стану основних засобів.</p>
4	<p>Тема 4. Аналіз оборотних активів та ділової активності підприємства</p>

	<p>Розрахуйте коефіцієнти оборотності основних груп оборотних активів (запасів, дебіторської заборгованості, грошових коштів).</p> <p>Визначте тривалість операційного циклу підприємства.</p> <p>Проведіть аналіз якості запасів. Яка питома вага застарілих та непридатних запасів?</p> <p>Проведіть аналіз стану дебіторської заборгованості.</p> <p>Ефект від прискорення (сповільнення) оборотності оборотних активів.</p> <p>Визначте оптимальний рівень запасів для досліджуваного підприємства. Чи є надлишкові або недостатні запаси?</p> <p>Складіть рекомендації щодо оптимізації управління оборотними активами та прискорення обертання капіталу.</p>
5	<p>Тема 5. Аналіз джерел формування майна підприємства</p> <p>Здійсніть вертикальний аналіз пасивів. Визначте питому вагу власного капіталу та зобов'язань.</p> <p>Проведіть горизонтальний аналіз структури капіталу. Які джерела фінансування змінювались найбільш динамічно?</p> <p>Розрахуйте власний оборотний капітал.</p> <p>Проаналізуйте склад та динаміку власного капіталу (статутний капітал, резерви, прибутки, збитки).</p> <p>Проаналізуйте довгострокові та поточні зобов'язання.</p> <p>Розрахуйте коефіцієнт структури довгострокових зобов'язань. Які виклики може створити висока частка кредитів?</p> <p>Проаналізуйте кредиторську заборгованість.</p> <p>Порівняйте структуру капіталу аналізованого підприємства зі структурою конкурентів та середньогалузевими показниками.</p> <p>Складіть пропозиції щодо оптимізації структури капіталу з метою мінімізації вартості фінансування та підвищення рентабельності власного капіталу.</p>
6	<p>Тема 6. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства</p> <p>Поняття «штучної» та «природної» ліквідності.</p> <p>Проаналізуйте ліквідність балансу.</p> <p>Розрахуйте коефіцієнти абсолютної, швидкої та поточної ліквідності. Порівняйте їх з нормативними значеннями.</p> <p>Проаналізуйте динаміку коефіцієнтів ліквідності. Які тренди спостерігаються?</p> <p>Визначте потенційні проблеми з ліквідністю та платоспроможністю на основі розрахованих коефіцієнтів.</p> <p>Складіть платіжний баланс.</p> <p>Складіть рекомендації щодо підвищення платоспроможності та управління ліквідністю підприємства.</p>
7	<p>Тема 7. Аналіз фінансової стійкості</p> <p>Розрахуйте коефіцієнти фінансової стійкості.</p> <p>Визначте коефіцієнт фінансування (Equity Ratio).</p>

	<p>Визначте тип фінансової стійкості підприємства. Оптимальне співвідношення власного та позикового капіталу. Потенційні ризики, пов'язані з поточною структурою капіталу. Середньозважена вартість капіталу - WACC.</p>
8	<p>Тема 8. Аналіз грошових потоків На основі даних фінансової звітності складіть звіт про рух грошових коштів непрямим методом. На основі операційних даних складіть звіт про рух грошових коштів прямим методом. Порівняйте результати, отримані прямим та непрямим методами. Поясніть відмінності. Розрахуйте чистий грошовий потік за видами діяльності (операційної, інвестиційної, фінансової). Визначте коефіцієнт забезпеченості поточних зобов'язань грошовими потоками від операційної діяльності. Проаналізуйте динаміку грошових потоків за видами діяльності. Які основні джерела припливу й відпливу грошей?</p>
9	<p>Тема 9. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства Вертикальний аналіз звіту про фінансові результати. Визначте питому вагу окремих статей доходів і витрат. Проведіть горизонтальний аналіз доходів, витрат та прибутків. Які статті змінювались найбільш динамічно? Розрахуйте показники рентабельності: рентабельність продажів, рентабельність активів (ROA), рентабельність власного капіталу (ROE). Проведіть факторний аналіз рентабельності активів за моделлю DuPont. Проведіть факторний аналіз рентабельності власного капіталу (ROE), використовуючи модель Du Pont. Розрахуйте операційний важіль (Operating Leverage). Як він впливає на чутливість прибутку до змін у продажах? Визначте фінансовий важіль (Financial Leverage). Оцініть вплив структури капіталу на рентабельність власного капіталу. Розрахуйте точку беззбитковості (Break-Even Point) та запас міцності. Поясніть їх значення. Вплив фінансового левереджу на рентабельність власного капіталу.</p>

Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ)

№	Завдання до тем
1.	Обґрунтування ролі фінансового аналізу у прийманні управлінських рішень на сучасних українських підприємствах.
2.	Розкриття взаємозв'язку між видами фінансового аналізу та

- потребами різних груп користувачів.
3. Порівняння методів горизонтального та вертикального аналізу у контексті комплексної оцінки фінансового стану.
 4. Оцінка якості результатів фінансового аналізу та Розробка критеріїв їх перевірки.
 5. Дослідження інформаційних потреб основних стейкхолдерів підприємства.
 6. Визначення пріоритетності завдань фінансового аналізу для різних категорій зацікавлених осіб.
 7. Оцінка достовірності та релевантності інформації у фінансовій звітності українських підприємств.
 8. Розкриття відмінностей у складі звітності відповідно до МСФЗ та національних стандартів.
 9. Дослідження взаємозв'язку між якістю облікової інформації та достовірністю результатів аналізу.
 10. Обґрунтування ролі аудиту у забезпеченні надійності даних для аналітичних цілей.
 11. Визначення необхідності коригування показників фінансової звітності перед проведенням аналізу.
 12. Розглядання додаткових джерел інформації та їхнього внеску у комплексність фінансового аналізу.
 13. Дослідження динаміки та структурних змін в активах на прикладі конкретного підприємства.
 14. Оцінка виробничого потенціалу підприємства через аналіз основних засобів.
 15. Розрахунок та інтерпретування показників технічного стану основних засобів.
 16. Визначення якісної характеристики активів та їхнього впливу на фінансові результати.
 17. Порівняння структури активів підприємства торгівлі та послуг з виробничим підприємством.
 18. Оцінка ролі нематеріальних активів у створенні вартості сучасного підприємства.
 19. Розробка системи управління оборотними активами на основі показників ділової активності.
 20. Дослідження якісної та кількісної характеристики запасів підприємства.
 21. Оцінка якості дебіторської заборгованості та Розробка заходів щодо її мінімізації.
 22. Аналіз динаміки коефіцієнтів оборотності активів за період.
 23. Розрахунок тривалості операційного циклу та визначення напрямів його скорочення.
 24. Обґрунтування оптимального обсягу робочого капіталу для забезпечення фінансової стійкості.
 25. Розробка рекомендацій щодо оптимізації структури капіталу для конкретної галузі.
 26. Дослідження факторів, що впливають на формування та розподіл власного капіталу.
 27. Оцінка фінансової незалежності підприємства через показники концентрації капіталу.
 28. Розглядання ролі довгострокових зобов'язань у фінансуванні розвитку підприємства.

29. Визначення якості кредиторської заборгованості та ризиків, пов'язаних з її змінами.
30. Обґрунтування ефективності залучення позикового капіталу для фінансування операцій.
31. Порівняння коефіцієнтів ліквідності підприємства з нормативними значеннями та галузевими стандартами.
32. Діагностування ризиків фінансової кризи та Розробка превентивних заходів.
33. Оцінка платоспроможності підприємства на основі аналізу грошових потоків.
34. Застосування моделей прогнозування банкрутства та інтерпретування отриманих результатів.
35. Розробка стратегії управління ліквідністю для забезпечення платіжної здатності.
36. Дослідження взаємозв'язку між структурою активів та структурою зобов'язань.
37. Оцінка фінансової автономії підприємства та рівня його залежності від позикових джерел.
38. Дослідження впливу фінансового левереджу на дохідність власного капіталу.
39. Визначення оптимальної структури капіталу з урахуванням вартості фінансування.
40. Розрахунок та аналіз динаміки показників фінансової стійкості.
41. Оцінка питомої ваги власного та позикового капіталу та її впливу на стійкість.
42. Обґрунтування ризиків неплатоспроможності, пов'язаних з поточною структурою капіталу.
43. Розрахунок та аналіз компонентів грошових потоків за видами діяльності.
44. Оцінка достатності вільного грошового потоку для розвитку та розширення бізнесу.
45. Дослідження якості прибутку та рівня його конвертації в готівкові кошти.
46. Розробка системи управління грошовими потоками для оптимізації ліквідності.
47. Порівняння показників грошових потоків та фінансових результатів для виявлення розбіжностей.
48. Оцінка ефективності використання грошових ресурсів у різних фазах операційного циклу.
49. Розрахунок та інтерпретування системи показників рентабельності для різних рівнів прибутку.
50. Дослідження структури та динаміки доходів і видатків у звіті про фінансові результати.
51. Оцінка чутливості прибутку до змін у обсяги продажів через аналіз операційного важеля.
52. Визначення резервів підвищення якості та стійкості прибутку.
53. Проведення факторного аналізу рентабельності активів та власного капіталу.
54. Розрахунок точки безбитковості та запасу міцності як показників ризику операційної діяльності.
55. Проведення комплексного аналізу діяльності підприємства на основі його річної звітності.

56. Розробка системи показників та критеріїв комплексної оцінки фінансового стану з метою формування пропозицій щодо покращення.
57. Складання фінансового профілю підприємства та визначення його позиції відносно конкурентів у галузі.
58. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства.
59. Розробка рекомендацій щодо оптимізації управління оборотним капіталом.
60. Визначення резервів та напрямів підвищення ефективності використання капіталу.
61. Дослідження факторів та Розробка програми підвищення рентабельності діяльності підприємства.
62. Оцінка впливу структури капіталу на економічну додану вартість (EVA) та напрямів оптимізації.
63. Порівняння методологічних підходів до аналізу фінансового стану вітчизняних та міжнародних дослідників.
64. Дослідження особливостей фінансового аналізу підприємств різних розмірів та форм власності.
65. Обґрунтування необхідності та Розробка системи моніторингу фінансового стану підприємства у реальному часі.
66. Оцінка впливу макроекономічних факторів та циклічних коливань на фінансові результати підприємства.
67. Розробка прогнозу фінансового стану підприємства на основі аналізу історичних даних та трендів.
68. Дослідження проблем адаптації міжнародних методик аналізу до умов українських підприємств.

3.7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість год.	
			денна	заочна
1	Тема 1. Мета, зміст і завдання фінансового аналізу	<p>Дайте визначення поняттю "фінансовий аналіз".</p> <p>Які основні мети та завдання фінансового аналізу?</p> <p>Розкрийте основні функції фінансового аналізу у системі управління підприємством.</p> <p>Класифікуйте види фінансового аналізу за різними критеріями.</p> <p>Поясніть різницю між внутрішнім та зовнішнім фінансовим аналізом.</p> <p>Охарактеризуйте горизонтальний аналіз та укажіть область його застосування.</p> <p>Розкрийте суть вертикального аналізу.</p> <p>Що таке коефіцієнтний аналіз?</p> <p>Назвіть основні методи та прийоми фінансового аналізу.</p> <p>Хто є основними користувачами результатів фінансового аналізу?</p> <p>Поясніть, які інформаційні потреби має управління підприємства щодо фінансової</p>	8	

		інформації. Як інформаційні потреби відрізняються для кредиторів та акціонерів? Розкрийте послідовність проведення фінансового аналізу. Укажіть на взаємозв'язок між метою аналізу та обраними методами дослідження.		
2	Тема 2. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу	Назвіть основні форми фінансової звітності підприємства. Який зміст має Звіт про фінансовий стан (Баланс)? Розкрийте структуру та зміст Звіту про сукупний дохід. Опишіть, для чого складається Звіт про рух грошових коштів. Що таке Примітки до фінансової звітності та яка їхня роль? Які найбільш важливі критерії якості облікової інформації? Дайте визначення релевантності інформації та поясніть її важливість. Що розуміється під надійністю облікової інформації? Розкрийте роль аудиту у забезпеченні якості фінансової звітності. Коли проводиться незалежний аудит фінансової звітності? Що означає придатність облікової інформації для аналітичних цілей? Які додаткові джерела інформації можна використовувати для аналізу фінансового стану?	10	
3	Тема 3. Аналіз майна підприємства	Назвіть основні групи активів підприємства. Що включається до складу основних засобів? Розкрийте поняття "оборотні активи". Поясніть різницю між матеріальними та нематеріальними активами. Для чого проводиться горизонтальний аналіз активів? Як розраховується та інтерпретується вертикальний аналіз активів? Поясніть поняття "коефіцієнт структури активів". Назвіть основні показники технічного стану основних засобів. Як розраховується коефіцієнт виробничого потенціалу основних засобів? Що таке коефіцієнт зносу основних засобів? Як розраховується коефіцієнт придатності основних засобів? Які основні групи оборотних активів?	8	

		Поясніть поняття "якість активів". Як впливає структура активів на ліквідність підприємства?		
4	Тема 4. Аналіз оборотних активів та ділової активності підприємства	Дайте визначення "оборотні активи". Назвіть основні групи оборотних активів та їх характеристику. Що входить до складу запасів підприємства? Поясніть, як оцінюється якість запасів. Що розуміється під "дебіторською заборгованістю"? Як розраховується коефіцієнт оборотності запасів? Поясніть, що означає коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості. Що таке операційний цикл та як його розрахувати? Поясніть взаємозв'язок між тривалістю операційного циклу та потребою в робочому капіталі. Як впливає прискорення обертання капіталу на фінансовий стан підприємства? Як оцінюється якість дебіторської заборгованості?	10	
5	Тема 5. Аналіз джерел формування майна підприємства	Розділіть джерела формування капіталу на власні та позикові. Що включається до складу власного капіталу? Поясніть поняття "статутний капітал". Назвіть основні групи зобов'язань підприємства. Поясніть, що означає коефіцієнт концентрації власного капіталу. Розкрийте поняття "коефіцієнт фінансування". Як впливає структура капіталу на ризик неплатоспроможності? Поясніть взаємозв'язок між структурою капіталу та вартістю фінансування. Дайте характеристику довгострокових та поточних зобов'язань. Як оцінюється якість кредиторської заборгованості? Розкрийте роль різних джерел фінансування у розвитку підприємства.	8	
6	Тема 6. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства	Дайте визначення поняттю "ліквідність". Розкрийте поняття "платоспроможність". Яка різниця між ліквідністю та платоспроможністю? Назвіть основні коефіцієнти абсолютної ліквідності. Як розраховується коефіцієнт поточної	10	

		<p>ліквідності? Поясніть, що означає коефіцієнт швидкої ліквідності. Які нормативні значення коефіцієнтів ліквідності для українських підприємств? Як впливає структура активів на коефіцієнти ліквідності? Розкрийте роль грошових потоків у оцінці платоспроможності. Назвіть основні ознаки фінансової кризи. Поясніть, як діагностувати ризики банкрутства. Яка роль ліквідності у забезпеченні безперервності діяльності підприємства? Поясніть взаємозв'язок між ліквідністю, платоспроможністю та фінансовою стійкістю.</p>		
7	Тема 7. Аналіз фінансової стійкості	<p>Дайте визначення "фінансова стійкість". Розкрийте роль фінансової стійкості у забезпеченні розвитку підприємства. Назвіть основні показники фінансової автономії. Як розраховується коефіцієнт автономії (незалежності)? Поясніть, що означає коефіцієнт залежності від кредиторів. Розкрийте поняття "фінансовий важіль". Як впливає фінансовий важіль на дохідність власного капіталу? Поясніть взаємозв'язок між рентабельністю та структурою капіталу. Що таке "оптимальна структура капіталу"? Як визначити оптимальне співвідношення власного та позикового капіталу? Розкрийте ризики, пов'язані з високою часткою позикового капіталу. Поясніть, як аналізується динаміка показників фінансової стійкості. Як порівнювати показники фінансової стійкості з галузевими стандартами? Розкриття взаємозв'язку між фінансовою стійкістю та платоспроможністю. Назвіть резерви підвищення фінансової стійкості підприємства. Розкрийте суть моделей прогнозування банкрутства (Z-Score, тощо).</p>	10	
8	Тема 8. Аналіз грошових потоків	<p>Дайте визначення "грошовий потік". Назвіть основні види грошових потоків. Поясніть, що входить до операційного грошового потоку. Розкрийте склад інвестиційного грошового потоку.</p>	10	

		<p>Що включається до фінансового грошового потоку?</p> <p>Розкрийте різницю між прямим та непрямим методами розрахунку грошових потоків.</p> <p>Як розраховується чистий грошовий потік?</p> <p>Поясніть взаємозв'язок між прибутком та грошовими потоками.</p> <p>Як впливають грошові потоки на платоспроможність?</p>		
9	Тема 9. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	<p>Назвіть основні складові фінансових результатів діяльності.</p> <p>Що включається до доходів від основної діяльності?</p> <p>Розкрийте склад операційних видатків.</p> <p>Поясніть, що означає "операційний прибуток".</p> <p>Як розраховується чистий прибуток?</p> <p>Назвіть основні показники рентабельності.</p> <p>Як розраховується рентабельність продажів?</p> <p>Поясніть поняття "рентабельність активів" (ROA).</p> <p>Що означає "рентабельність власного капіталу" (ROE)?</p> <p>Розкрийте суть DuPont аналізу рентабельності активів.</p> <p>Як впливає операційний важіль на чутливість прибутку до змін продажів?</p> <p>Поясніть роль фінансового важеля в аналізі рентабельності.</p> <p>Як розраховується точка беззбитковості?</p> <p>Що означає "запас міцності" та як його розрахувати?</p>	12	

Методи навчання

Розповідь, пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, аналіз реальних управлінських ситуацій (Case-study метод), виконання комплексних аналітичних проєктів, мозковий штурм - генерація ідей для вирішення аналітичних завдань, моделювання процесів прийняття рішень, дискусійні методи, інтерактивні методи (взаємне навчання студентів, спільна робота над проєктами).

Система контролю та оцінювання

Індивідуальне опитування, фронтальне опитування, захист індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ), тестування, письмові роботи; співбесіда за результатами виконаних завдань, доповіді та презентації аналітичних досліджень, розв'язування ситуаційних задач.

Форма підсумкового контролю – залік.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю (15 балів за 1 змістовий модуль, 45 балів за 2 змістовий модуль) і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (здачі заліку).

Розподіл балів, які отримують студенти:

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)									Кількість балів (залік)	Сумар на к-ть балів
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2							
<i>T1</i>	<i>T2</i>	<i>T3</i>	<i>T4</i>	<i>T5</i>	<i>T6</i>	<i>T7</i>	<i>T8</i>	<i>T9</i>	40	100
9	6	6	6	6	5	7	6	9		

Критерії оцінювання:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладання матеріалу, використання різноманітних джерел, прикладів і фактичного матеріалу; правильність проведення розрахунків; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Кожен вид аудиторної, самостійної чи індивідуальної роботи здобувача оцінюється відповідною кількістю балів залежно від обсягу, складності та якості виконаного завдання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка на національній шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення
зараховано	A (90-100)	відмінно
зараховано	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
зараховано	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
незараховано	FX (35-49)	незадовільно з можливістю повторного складання
	F (1-34)	незадовільно з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Для визначення оцінки "відмінно" за курс встановлюється відповідність таким критеріям: глибоке розуміння концепцій, методів та завдань фінансового аналізу, вільне володіння термінологією, розуміння взаємозв'язків між різними аналітичними показниками та методами, здатність пояснити теоретичні основи аналізу активів, джерел їх формування, фінансових результатів, самостійне та правильне застосування аналітичних методів до конкретних практичних завдань, вільне володіння аналітичним інструментарієм (коефіцієнтний аналіз, факторний аналіз,

горизонтальний та вертикальний аналіз), вміння обирати оптимальні методи та показники для аналізу, ефективне використання даних фінансової звітності для обґрунтованих висновків, безпомилкові розрахунки всіх показників, коректне оформлення аналітичних таблиць та графіків, точність у визначенні впливу факторів на кінцеві результати, якісне оформлення та презентація результатів аналізу.

Оцінка **"добре"** ґрунтується на відповідності таким критеріям: достатнє знання основних концепцій та методів фінансового аналізу, розуміння основних завдань аналізу, знання структури фінансової звітності та основних показників, загальне розуміння взаємозв'язків між аналітичними показниками, правильне застосування основних методів аналізу з незначною допомогою або підказками, впевнене володіння базовими аналітичними інструментами, вміння використовувати стандартні методи аналізу активів, джерел їх формування, фінансових результатів, здатність розраховувати основні аналітичні показники, правильне використання даних при проведенні аналізу, незначні помилки у розрахунках показників, загальна коректність оформлення таблиць та графіків, допущені неточності в окремих факторних розрахунках.

Оцінка **"задовільно"** виставляється за таких умов: поверхневе знання основних понять та визначень дисципліни, часткове володіння фаховою термінологією з помилками, розуміння базових принципів аналізу із суттєвими прогалинами, значні прогалини в теоретичних знаннях окремих розділів, поверхневе знання структури фінансової звітності, неповне розуміння взаємозв'язків між показниками, застосування методів здебільшого за зразком або за допомогою викладача, базове володіння інструментами з помилками та неточностями, потреба в значній допомозі при виборі методів аналізу, здатність розраховувати окремі показники з допомогою, неправильне застосування деяких аналітичних методів, технічні помилки в розрахунках, неправильні значення деяких показників, помилки в факторних розрахунках, що впливають на висновки, невпорядковане оформлення таблиць та графіків.

Оцінка **"незадовільно"** виставляється за таких умов: фрагментарні та неповні знання основних понять дисципліни, невміння пояснити навіть базові концепції та визначення, грубі помилки у викладенні теоретичного матеріалу, недостатнє знання структури та змісту фінансової звітності, відсутність розуміння завдань та методів фінансового аналізу, неправильне або невірне тлумачення термінів, невміння застосовувати основні методи аналізу на практиці, грубі помилки у використанні аналітичних інструментів, неправильні розрахунки основних показників, невміння працювати з даними фінансової звітності, невміння вибирати методи для аналізу, невміння користуватися аналітичним інструментарієм навіть з допомогою.

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю

1. Визначення мети та завдань фінансового аналізу у системі управління сучасним підприємством.
2. Характеристика видів фінансового аналізу та критеріїв їхньої класифікації.
3. Система методів та прийомів фінансового аналізу, їхні особливості та область застосування.
4. Порівняння методологічних підходів вітчизняної та міжнародної практики фінансового аналізу.
5. Показники та критерії Оцінка якості результатів аналітичних досліджень.
6. Розкриття взаємозв'язку між користувачами інформації та цілями фінансового аналізу.
7. Етапи проведення комплексного фінансового аналізу.
8. Роль інформаційного забезпечення у формуванні надійних висновків аналізу.
9. Аналіз складу та структури фінансової звітності за національними стандартами.
10. Характеристика основних форм фінансової звітності та їхнього змісту.
11. Оцінка достовірності та релевантності даних фінансової звітності для цілей аналізу.
12. Розкриття ролі аудиту у забезпеченні надійності та прозорості фінансової інформації.
13. Характеристика додаткових джерел інформації та їхнього внеску у комплексність аналізу.
14. Показники та методи виявлення недостовірності та маніпуляцій у фінансовій звітності.

15. Аналіз структури та динаміки активів підприємства.
16. Характеристика основних засобів як матеріальної основи виробничого потенціалу.
17. Система показників технічного стану основних засобів.
18. Розкриття ролі нематеріальних активів у створенні конкурентних переваг сучасного бізнесу.
19. Показники ліквідності активів та їхній вплив на платіжну здатність підприємства.
20. Аналіз складу, структури та якості оборотних активів підприємства.
21. Характеристика запасів як складової оборотних активів.
22. Система показників оборотності оборотних активів та дебіторської заборгованості.
23. Оцінка тривалості операційного циклу.
24. Розкриття взаємозв'язку між діловою активністю та потребою в робочому капіталі.
25. Показники управління дебіторською та кредиторською заборгованістю у контексті ділової активності.
26. Вплив темпів зростання продажів на динаміку оборотних активів.
27. Аналіз ефективності управління оборотним капіталом як фактора підвищення рентабельності.
28. Аналіз структури капіталу та факторів, що впливають на її формування.
29. Характеристика власного капіталу та його компонентів як джерела фінансування активів.
30. Система показників концентрації власного та позикового капіталу.
31. Оцінка ефективності залучення позикового капіталу.
32. Розкриття взаємозв'язку між структурою капіталу та вартістю фінансування.
33. Вплив кредиторської заборгованості на ліквідність та платоспроможність.
34. Аналіз політики дивідендів та розподілу прибутку як факторів формування структури капіталу.
35. Аналіз системи показників ліквідності та їхніх нормативних значень.
36. Характеристика платоспроможності як здатності підприємства виконувати фінансові зобов'язання.
37. Система коефіцієнтів абсолютної, швидкої та поточної ліквідності та їхня інтерпретація.
38. Оцінка впливу структури активів та зобов'язань на коефіцієнти ліквідності.
39. Розкриття ознак та причин фінансової кризи та критеріїв діагностування банкрутства.
40. Характеристика моделей прогнозування банкрутства.
41. Поняття фінансової стійкості та її роль у забезпеченні розвитку підприємства.
42. Характеристика показників фінансової автономії та залежності.
43. Оцінка впливу фінансового левереджу на дохідність власного капіталу.
44. Розкриття взаємозв'язку між структурою капіталу та ризиком фінансової нестабільності.
45. Показники оптимальності структури капіталу.
46. Фактори та резерви підвищення фінансової стійкості підприємства.
47. Аналіз взаємозв'язку між фінансовою стійкістю, ліквідністю та платоспроможністю.
48. Аналіз системи показників грошових потоків за видами діяльності.
49. Характеристика операційного, інвестиційного та фінансового грошових потоків.
50. Методи прямого та непрямого розрахунку грошових потоків.
51. Розкриття взаємозв'язку між фінансовими результатами та грошовими потоками.
52. Аналіз факторів та заходів оптимізації управління грошовими потоками підприємства.
53. Система показників рентабельності.
54. Характеристика структури доходів та видатків у звіті про фінансові результати.
55. Показники рентабельності активів, власного капіталу та продажів.
56. Оцінка впливу операційного та фінансового левереджу на рентабельність.
57. Розкриття суті DuPont аналізу та факторного аналізу рентабельності.
58. Характеристика точки беззбитковості та запасу міцності.
59. Аналіз взаємозв'язку між структурою капіталу, рентабельністю активів та дохідністю власного капіталу.
60. Характеристика взаємозв'язку між структурою активів, капіталу та показниками дохідності.

61. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства за допомогою системи аналітичних показників.

Зарахування результатів неформальної освіти

Зарахування результатів неформального навчання регламентується «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у системі формальної освіти)» Чернівецького національного університету, затвердженим рішенням Вченої ради від 28 березня 2022 року (наказ ректора №109) та оновленим протоколом № 16 від 25 листопада 2024 року.

У ЧНУ можуть бути визнані результати професійних курсів, тренінгів, семінарів, вебінарів, конференцій та майстеркласів, якщо їх тематика, обсяг і зміст відповідають результатам навчання освітньої програми. Також можливе зарахування частин освітніх компонентів - окремих тем чи розділів - за умови відповідності програмним результатам дисципліни.

Процедура їх зарахування передбачає подання заяви, декларації та сертифікатів із зазначенням годин/кредитів та контенту, після чого предметна комісія університету оцінює відповідність результатів неформального навчання результатам освітньої програми через співбесіди, тестування або демонстрацію практичних навичок. Можливе повне або часткове зарахування: при повному визнанні - зарахування як освітнього компоненту з кредитами ECTS, при частковому - окремих складових дисципліни або вибіркового компонента, відповідно до встановлених обмежень (до 25 % курсу).

Рекомендована література

Основна література

1. Дропа, Я. Б. Фінансовий аналіз : навч. посібник / Я. Б. Дропа. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 238 с. ISBN 978-617-10-0823-6.
2. Косова, Т., Сіменко, І. Фінансовий аналіз : навч. посібник / Т. Косова, І. Сіменко. Київ : Центр учбової літератури, 2023. 440 с.
3. Магопець, О. А., Шалімова, Н. С., Черновол, О. М. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / О. А. Магопець, Н. С. Шалімова, О. М. Черновол ; М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. 2-ге вид., випр. та доп. Кропивницький : ЦНТУ, 2022. 230 с.
4. Тігова, Т. М. Аналіз фінансової звітності : навч. посібник / Т. М. Тігова. Київ : ЦУЛ, 2020. 268 с. ISBN 978-611-01-1007-5.
5. Тютюнник, Ю. М., Дорогань-Писаренко, Л. О., Тютюнник, С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / Ю. М. Тютюнник, Л. О. Дорогань-Писаренко, С. В. Тютюнник. Полтава : Видавництво ПП «Астроя», 2020. 434 с.
6. Фінансовий аналіз : навч. посібник / А. І. Склабінська, С. А. Дrajниця, Л. Д. Федорук ; за заг. ред. М. П. Войнаренка. Львів : Новий Світ-2000, 2025. 342 с.
7. Шубіна, С. В., Мірошник, О. Ю., Шваденко, В. О. Фінансовий аналіз. Практикум : навч. посібник / С. В. Шубіна, О. Ю. Мірошник, В. О. Шваденко. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 296 с.

Допоміжна література

1. Аналіз господарської діяльності : конспект лекцій / О. В. Шебаніна, С. І. Тищенко, А. В. Слюсаренко, І. І. Хилько, В. О. Крайній. Миколаїв : МНАУ, 2023. 195 с.
2. Аналіз господарської діяльності : метод. вказівки до практ. занять та завдання для індивід. та самост. роботи для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» всіх форм навчання / уклад. Т. В. Клименко. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2023. 41 с.

3. Аналіз господарської діяльності : навч. посібник / Г. Даценко, Н. Коцеруба, І. Крупельницька, О. Кудирко, І. Лобачева ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т, Вінниц. торг.-екон. ін-т. Вінниця, 2021. 416 с.
4. Базецька, Г. І. Економічний аналіз діяльності підприємства : навч.-метод. посібник / Г. І. Базецька. Київ : Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2021.
5. Гринів, Б. В. Економічний аналіз торговельної діяльності : навч. посібник / Б. В. Гринів. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 392 с.
6. Грицаєнко, Г. І., Грицаєнко, М. І. Аналіз господарської діяльності : навч. посібник / Г. І. Грицаєнко, М. І. Грицаєнко. Мелітополь : Люкс, 2021. 260 с.
7. Економіка та суспільство : наук. журнал. URL: <https://economyandsociety.in.ua/> (дата звернення: 20.10.2025).
8. Економічний аналіз : зб. наук. праць / Західноукраїнський національний університет. Тернопіль. Виходить щоквартально. URL: <https://www.econa.org.ua/> (дата звернення: 20.10.2025).
9. Економічний аналіз : навч. посібник для здобувачів вищої освіти / Н. Ю. Рекова, Є. О. Підгора, В. В. Ровенська, О. В. Латишева, Т. П. Гітис, І. Ю. Єрфорт, І. І. Смирнова, С. В. Касьянюк. Краматорськ : ДДМА, 2021. 200 с.
10. Ефективна економіка : електронний наук. фаховий журнал з питань економіки. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/> (дата звернення: 20.10.2025).
11. Єршова, Н. Ю. Економічний аналіз : навч. посібник / Н. Ю. Єршова ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків, 2023. 190 с.
12. Запорожець, Г. В. Аналіз господарської діяльності : конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання зі спеціальності 073 – Менеджмент / Г. В. Запорожець ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2024. 121 с.
13. Мельник, Л. Г., Карінцева, О. І. Економіка і бізнес : підручник / Л. Г. Мельник, О. І. Карінцева. Суми : Університетська книга, 2021. 316 с.
14. Проблеми економіки : міжнар. наук. рецензований журнал. URL: <https://www.problecon.com/> (дата звернення: 20.10.2025).
15. Приймак, С. В. Аналіз господарської діяльності. Практикум : навч. посібник / С. В. Приймак. Львів, 2022. 277 с.
16. Рибчук, А. В., Ковенська, О. А., Антофій, Н. М. Економічний аналіз: теорія і практика : навч.-метод. посібник / А. В. Рибчук, О. А. Ковенська, Н. М. Антофій. Київ : Гельветика, 2020. 220 с.
17. Сіменко, І. В. Аналіз господарської діяльності : навч. посібник / І. В. Сіменко. Київ : Центр учбової літератури, 2022. 384 с.
18. Черниш, С. Економічний аналіз : навч. посібник / С. Черниш. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 312 с.
19. Ярова, В. В., Велієва, В. О. Теорія економічного аналізу : навч. посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей: 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 281 «Публічне управління та адміністрування» / В. В. Ярова, В. О. Велієва ; Харків. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. Харків : ХНАУ, 2021. 115 с.
20. Ярова, В. В., Велієва, В. О., Посилаєва, К. І. Аналіз господарської діяльності : метод. вказівки і робочі таблиці до практик., семінар. занять та самост. роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 051 «Економіка» та 073 «Менеджмент» / В. В. Ярова, В. О. Велієва, К. І. Посилаєва. Харків : ХНАУ, 2021. 40 с.

Інформаційні ресурси

1. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://minrd.gov.ua/nk>.
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від

16.07.1999 р. №996–XIV (зі змінами) [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.rada.kiev.u>

3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

4. Статистична звітність емітентів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.smida.gov.ua/db/emitent.

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf> ;

✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdodatky-31102023.pdf> .